

ការស្រាវជ្រាវការអនុវត្តសម្រួលសង្គម

PRIA is an International Centre for Learning and Promotion of Participation and Democratic Governance

ការទទួលខុសត្រូវសង្គមជាអ្វី?

- ភាពអាចឆ្លើយសំនួរបាន
  - ការពង្រឹងសមត្ថភាព
  - ការទទួលខុសត្រូវ
- ការទទួលខុសត្រូវជាប់ទាក់ទងនឹងភារកិច្ចបូមន្ត្រីសាធារណៈនិងសិទ្ធិប្រជាជន:
- ទង្វើ
  - ការអនុវត្តន៍

យន្តការទទួលខុសត្រូវសង្គម “ខ្លែកផ្គត់ផ្គង់” បែបបុរាណ

- ការពិនិត្យនយោបាយនិងតុល្យភាព
- ច្បាប់រដ្ឋបាលនិងនីតិវិធី
- ប្រព័ន្ធសវនកម្ម
- ភ្នាក់ងារពង្រឹងច្បាប់ផ្លូវការដូចជាតុលាការនិងគោលនយោបាយ
- បេសកកម្មយ៉ាងស្នាហាប់
- បុរសដែលសើបអេង្កេតរដ្ឋាភិបាល
- ភាពឯកជន

តើការទទួលខុសត្រូវសខុសជាអ្វី?

- ជាមធ្យោបាយធ្វើឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវ
- ផ្នែកលើការចូលរួមសុវិល
- ប្រជាជននិងអង្គការរបស់គេចូលរួមផ្ទាល់និងប្រយោលទាមទារឱ្យមានការទទួលសខុសត្រូវ
- “ផ្នែកទាមទារ” ឬផ្នែកខាងក្រោម
- សសើរប្រព័ន្ធទទួលខុសត្រូវ “ផ្នែកលទ្ធកម្ម”

ទំហំ៦ បរិមាណការទទួលខុសត្រូវសង្គម

ហេតុអ្វីការការទទួលខុសត្រូវសង្គមសំខាន់?

អភិបាលកិច្ចលើផ្ទៃ

ការទទួលខុសត្រូវសង្គម

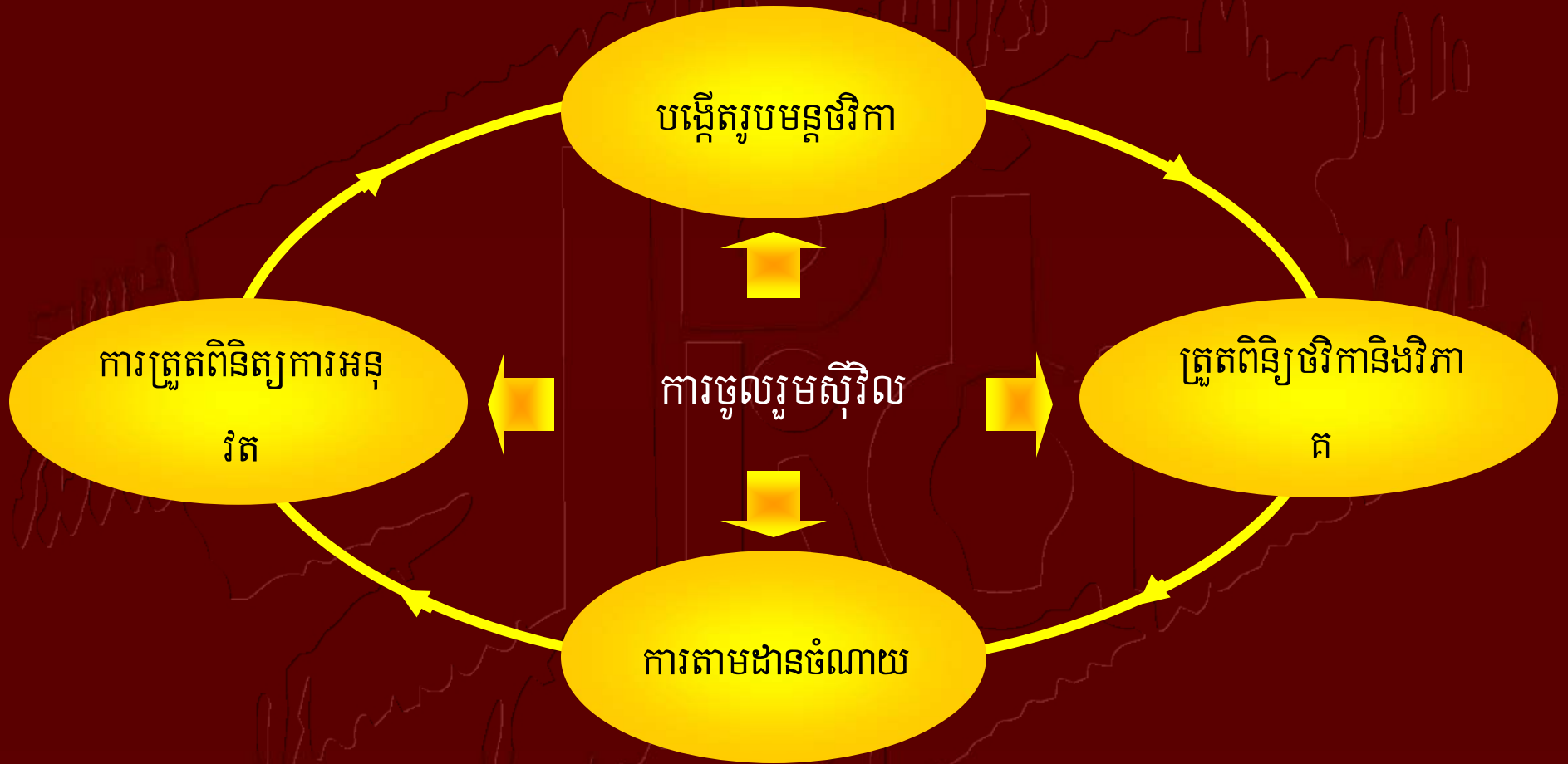
ការផ្តល់អំណាច

គោលនយោបាយនិងសេវាសាធារណៈកែលំ

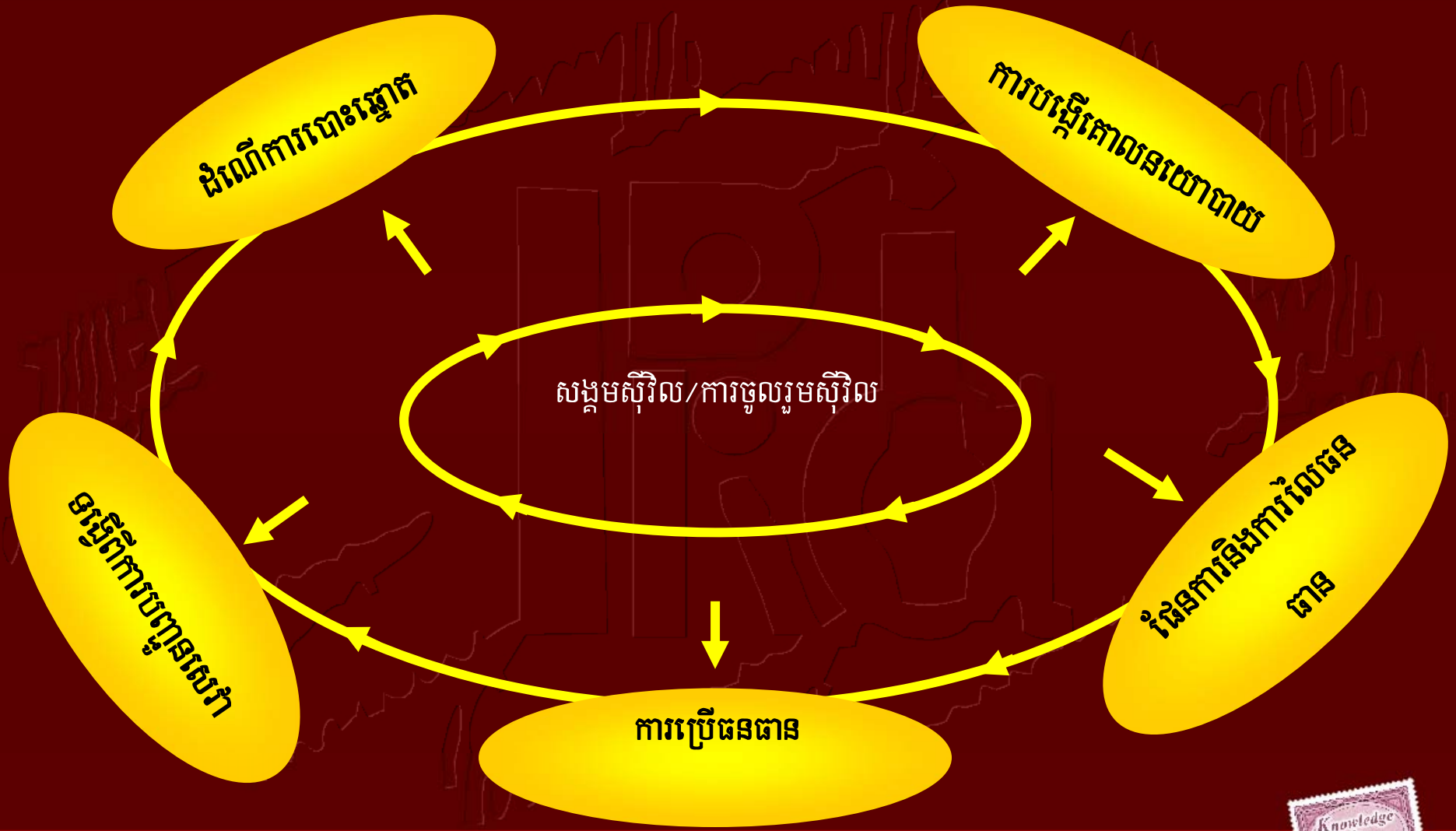
អរ

ការទទួលខុសត្រូវសង្គម: មេរៀនពីការត្រួតពិនិត្យការចំណាយមានការចូលរួម

ការទទួលខុសត្រូវសង្គម: រំលឹកឡើងវិញ

ឧបករណ៍ទទួលខុសត្រូវសង្គម(1)

ដំណើរការបោះឆ្នោត

- យុទ្ធនាការយល់ដឹងពីដល់អ្នកបោះឆ្នោតមុនបោះឆ្នោតចំពោះអភិបាលកិច្ចបោះឆ្នោតតាមតំបន់
- ត្រួតពិនិត្យមើលការបោះឆ្នោត

បង្កើតគោលនយោបាយ

- ស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយមានការចូលរួម
- ធ្វើការចរចាពីគោលនយោបាយជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ឧបករណ៍ទទួលខុសត្រូវសង្គម(2)

ផែនការនិងការលែងធាន

- ផែនការខ្នាតតូចតាមភូមិ
- ផែនការតាមក្រុងមានការចូលរួម(រួមទាំងផែនការផ្នែក ។ល ។....
- ផែនការស្រុកមានការចូលរួម
- ផែនការថវិការមានការចូលរួម

ឧបករណ៍ទទួលខុសត្រូវសង្គម(3)

ការប្រើប្រាស់ធនធាន

- វិភាគថវិកាឯករាជ្យ
- តាមដានប្រាក់ចំណាយ

អនុវត្តន៍ទង្វើការបញ្ជូនសេវា

- ស្តង់ដារមានការចូលរួម
- សវនកម្មសង្គម
- កាតព្វកិច្ចការណ៍ប្រជាជន
- កាតដាក់ពិន្ទុតាមសហគមន៍
- យុទ្ធនាការអភិវឌ្ឍន៍
- សិទ្ធិយកព័ត៌មាន

- ដំណាក់កាលចំបងនៃអភិបាលកិច្ចការបោះឆ្នោតតាមតំបន់

- ការកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋប្បវេណីទាំងការរៀបចំកៅអី
- ការរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោត
- បំពេញឈ្មោះអ្នកប្រកួតប្រជែង
- យុទ្ធសាស្ត្របោះឆ្នោតដោយអ្នកប្រកួតប្រជែង
- អនុវត្តន៍បោះឆ្នោតនិងរាប់និងប្រកាសលទ្ធផល

បុគ្គលិករបស់ដ៏ងដល់អ្នកបោះឆ្នោតមូលពេលបោះឆ្នោតសង្ខេប

- ធានាឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងច្រើនបំផុតរបស់ជនជាតិភាគតិចក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត
- គាំទ្រយ៉ាងសកម្មដល់ជនជាតិភាគតិចឱ្យប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោត
- ជំរុញឱ្យមានការអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធីនិងវដ្តមនុស្សទាក់ទងដល់ការបោះឆ្នោតជាក់ស្តែង

យុទ្ធនាការយល់ដឹងដល់អ្នកបោះឆ្នោតមុនពេលបោះឆ្នោត៖ ជំហាន/ដំណើរការសំខាន់ៗ

- បង្កើតគណកម្មាធិការពិភាក្សារួមបញ្ចូលទាំងមេដឹកនាំសង្គមស៊ីវិលលេចធ្លោផង
- បង្កើតវេទិការសង្គមស៊ីវិលរួមទាំងបណ្តាញព័ត៌មាននិងបរិយាកាសសិក្សា
- ភាពជាដៃគូរជាមួយនិងគណកម្មការបោះឆ្នោតជាតិ
- ធ្វើយុទ្ធនាការនិងតាមដានត្រួតពិនិត្យ
- វាយតម្លៃផលប៉ះពាល់
- ចូលរួមចែករំលែកការរកឃើញជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់

យុទ្ធសាស្ត្រការងាររបស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អ្នកបោះឆ្នោតមុនពេលបោះឆ្នោតវិធីសាស្ត្រ

- ចែកសំភារៈសិក្សា — ខិត្តបណ្ណី ,
វិធីបោះឆ្នោត កូនសៀវភៅ រូបថតស្អិត
។ល ។...
- បង្ហាញបង្ហាញ រូបភាពខ្លាតធំ ។ល ។.....
- ចុះក្នុងការសែត
- ប្រជុំភិក្សាក្រុម
- ការជួបជុំគ្នាជារង្វង់
- ប្រកាសនៅកន្លែងសាធារណៈ
- បិទប្រកាសតាមផ្ទះ
- ការប្រគំតន្ត្រីស្រុកស្រែ
- រោងព័ត៌មានកណ្តាលវាល
- វេទិការសាធារណៈជាមួយបេក្ខជន
- ក្រដាសសម្បូរ
- ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មតាមកាសែត វិទ្យុនិងទូរទស្សន៍

យុទ្ធសាស្ត្រយល់ដឹងដល់អ្នកបោះឆ្នោតមុនពេលបោះឆ្នោត: លទ្ធផល

- បង្កើនភាគរយអ្នកបោះឆ្នោតនិងចំនួនអ្នកប្រគូតប្រជែងពីផ្នែកជនជាតិភាគតិច
- កាត់បន្ថយការប្រឆាំងតែងតាំងឈ្មោះនិងក្រដាសបោះឆ្នោត (សន្លឹកឆ្នោតមិនយកជាការ)
- កាត់បន្ថយកៅអីកុំឱ្យមានអ្នកប្រគូតប្រជែងច្រើន
- ធ្វើទំនាក់ទំនងសង្គមស៊ីវិលនិងរដ្ឋាភិបាលកាន់តែស៊ីជម្រៅគ្រប់កំរិតថ្នាក់ជាតិ
- បញ្ហាបឋមមានផ្សព្វផ្សាយ
- ចាប់ផ្តើមឱ្យបានល្អសំរាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាច្រើនឱ្យចូលរួមបញ្ហាបឋមរដ្ឋាភិបាល ។

ការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់ប្រជាជនអន្តរជាតិ

- ប្រព័ន្ធវាស់វែង កត់ត្រា ការប្រមូល ការរៀបចំ វិភាគ ទំនាក់ទំនង និងធ្វើឱ្យមានគោលបំណងច្បាស់លាស់ដើម្បីកែប្រែការអនុវត្ត
- ផ្តោតលើសិទ្ធិរបស់ប្រជាជន/តួនាទី/ការទទួលខុសត្រូវ/ទំហំនៃការអនុវត្ត
- ធ្វើឱ្យបុគ្គលិកព្រងើយកន្តើយនិងស្ថាប័នបានការឆ្លើយតប
- ការត្រួតពិនិត្យមើលរបស់ប្រជាជនគ្មានសកម្មភាពគ្រាន់តែមានរបាយការណ៍

ការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់រដ្ឋាភិបាល: ជាជំហាន

- ១, ធ្វើផែនការដំណើរការ: បញ្ជាក់ពីទិសដៅនិងបញ្ហា
- ២, បង្ហាញពីសន្ទស្សន៍
- ៣, បង្ហាញពីអ្នកដើរតួនិងតួនាទីរបស់គេក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន
- ៤, ការប្រមូលព័ត៌មាន
- ៥, វិភាគព័ត៌មាន
- ៦, បង្ហាញព័ត៌មាន ឯកសារនិងការចែករំលែក
- ៧, ចាត់វិធានការឱ្យបានសមរម្យ

សរសេរគ្រឹះរបស់ការត្រួតពិនិត្យប្រជាជន“ល្អ”

- ការចែករំលែកចំណេះដឹងលើគោលបំណងនិងលទ្ធផល
- ទំនាក់ទំនងបញ្ហានានាដល់ប្រជាជនៈនណាដែលប្រមូលផ្តុំអាចមានការគាំទ្រច្រើន
- ការឆ្លុះបញ្ចាំងនៅខាងក្នុងនិងខាងក្រៅសហគមន៍អាចលើកកម្ពស់ឱ្យមានការផ្តល់អំណាចដល់ប្រជាជន
- សាឡើងវិញជាញឹកញាប់ៈកសាងសម្ពាធឱ្យមានចំនុចសំខាន់

មេរៀនសំខាន់ពីការទទួលខុសត្រូវសង្គម

- តុល្យភាពរវាងផ្នែកទាមទារនិងផ្គត់ផ្គង់
- ឱ្យមានការគាំទ្របរិស្ថានជាគោលនយោបាយ កម្មវិធី និងស្ថាប័ន
- ការប្រមូលនិងអង្កេតពិនិត្យចំនុចសំខាន់
- ការកសាងសមត្ថភាពនិងដោះស្រាយវប្បធម៌ស្ម័គ្រចិត្ត
- ភាពជាដៃគូជាមួយបដិវដ្តកនិងការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធជាច្រើន

